

16.01.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET BAŞKANLIĞINA

İş kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Önder AKSAKAL
DSP Genel Başkanı
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 20-1-2025	Esas No: 2/2878

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
16 Ocak 2025
Numara:

16 Ocak 2025
No: 1567692

**İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ ¹**

MADDE 1- 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“6. Belirli yaş, sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayısı şartını yerine getirip emeklilik ve yaşlılık aylığı bağlanan sigortalılardan sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışanların, bir defaya mahsus olmak üzere kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür

GENEL GEREKÇE:

1475 Sayılı Mülga İş Kanunun 14. Maddesinde işçi açısından kıdem tazminatı almaya hak kazanarak iş akdini feshetme imkanı veren düzenlemeler yer almaktadır. Her ne kadar 4857 Sayılı Kanun ile 1475 Sayılı kanun mülga hale gelmiş ise de 4857 Sayılı Kanunun 120. Maddesinde; *"25.8.1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi hariç diğer maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır."* Şeklinde belirtilmekte olup bu nedenle 1475 Sayılı İş Kanununun 14. Maddesi halen yürürlüktedir.

Bu teklif, 1475 Sayılı İş Kanunun 14. Maddesine ek fıkra eklenmesi suretiyle emekli olup yaşlılık aylığı almaya hak kazanmakla birlikte bir işyerinde çalışmaya devam eden işçilerin işten ayrılmaları halinde kıdem tazminatı alabilmelerine imkan verecek şekilde düzenleme yapılmasını amaçlamaktadır.

Ülkemizde emekli maaşlarının enflasyon karşısında oldukça düşük olması ve emeklilikte yaşa takılanların emekli olmasına imkan verecek yasal düzenlemelerin yapılması gibi nedenlerle emekli olup yaşlılık aylığına hak kazanmalarına rağmen çalışmaya devam eden işçilerin sayısı artmıştır. İşçiler emekli olduktan sonra da uzun süre bir işyerinde çalışmalarına rağmen kıdem tazminatı almaya hak kazanarak işten ayrılmadıkları için mağdur olmaktadır. Uzun yıllar çalışmış ve SGK primi ödemiş işçilerin bu hususta yasal düzenleme olmaması nedeniyle emekli olduktan sonraki çalışmalarının karşılığında kıdem tazminatı alarak işten ayrılamamaları özgürlüklerini kısıtladığı gibi bu durumu ekonomik açıdan zorluk yaşamalarına da neden olmaktadır.

İşveren açısından değerlendirme yapıldığında, erken yaşta emekli olmakla birlikte sigortalı bir işte çalışmanın avantajlarına sahip olmayan kalifiye işçilerin bağlı çalışmaya karşı mesafeli olması gibi nedenlerle oluşan kalifiye personel açığının giderilmesi açısından belirtilen yasal düzenleme faydalı olacaktır. Uzun süre çalışması halinde kıdem tazminatı alabileceğini düşünen işçinin işe bağlılığı ve uzun süre çalışma isteği artacaktır. Bunun yanında kanun teklifinde bu hakkın bir defaya mahsus kullanılabileceği belirtilmiş olup bu da işveren açısından lehe kabul edilebilecek bir husustur.

Belirtilen kanun teklifi özel sektörde çalışan işçileri kapsayacağı için kamuya ekonomik yük oluşturmayacaktır. Aynı zamanda emekli olanların sigortasız çalıştırılmasının önüne geçileceği için bu suretle kayıt dışı istihdam azalacak ve SGK'nın geliri artacaktır. Aynı zamanda sigortasız işçi çalıştırmanın dezavantajlarından biri olan sigortasız işçinin iş kazası geçirmesi durumunda yaşanan sorunların da önüne geçilmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇESİ;

Eklenen cümle ile emekli olup sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle aynı işyerinde ya da farklı işyerlerinde çalışmaya devam eden işçilere, bu işten kendi istekleri ile ayrılmaları durumunda sadece bu hakkı bir kez kullanacak şekilde kıdem tazminatı alma hakkı sağlanmaktadır.

Anılan gerekçelerle 1475 Sayılı İş Kanunun 14. Maddesinin 1. Fıkrası 4. Bendinin sonuna aşağıda belirtilen cümlelerin eklenmesi hususunda teklif verilmiştir.

KANUN DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ;

1475 Sayılı İş Kanunu' un 14.maddesi 1.fıkrası 4. bendinin sonuna aşağıdaki ek cümle eklenmiştir: *"...ya da bunlardan sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışanların bir defaya mahsus olmak üzere kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle;"*